

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра педагогіки і психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. ХОР ПСИХОЛОГІЯ ЗАГАЛЬНА

напрям підготовки 6.020202 «Хореографія»

Педагогічний інститут

КИЇВ – 2015 рік

Психологія загальна: робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 6.020202 «Хореографія»] / Я. Є. Рябич – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015 р. – 13 с.

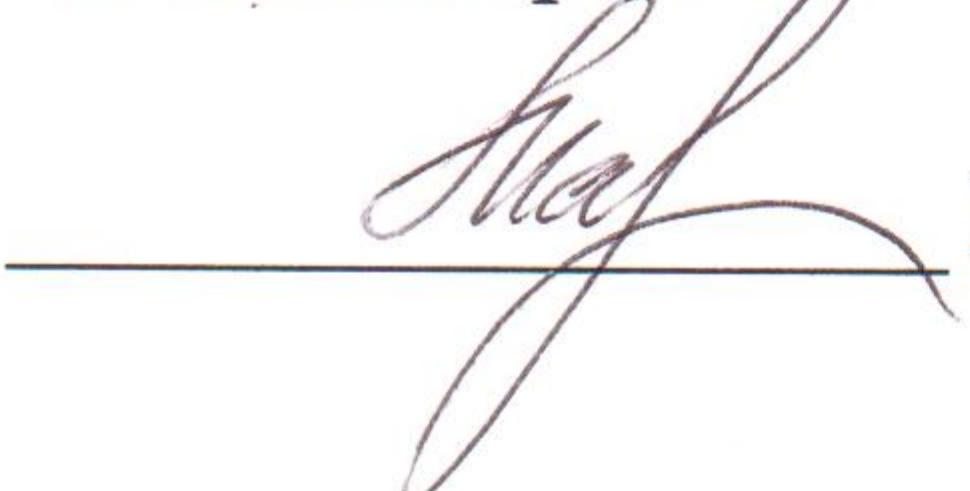
Розробник:

РЯБЧИЧ Ярослав Євгенович, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від 02.09. 2015 року

Завідувач кафедри педагогіки і
психології
Іванюк Г.І.

Заступник директора Педагогічного
інституту з науково-методичної та
навчальної роботи
Машовець М.А.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань <i>0202 Мистецтво</i>	Нормативна	
	Напрям підготовки <i>6.020202 «Хореографія»</i>		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <i>вчитель хореографії</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-
Загальна кількість годин – 108 год.		3-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>«бакалавр»</i>	Лекції	
		16 год.	-
		Практичні, семінарські	
		12 год.	-
		Самостійна робота	
		40 год.	-
		Модульний контроль	
		4 год.	-
		Семестровий контроль	
		36 год.	-
		Вид контролю: Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх фахівців системи психологічних знань як базового підґрунтя майбутньої професійної діяльності; створити науково-обґрунтовані передумови для стимулювання самопізнання і самовдосконалення особистості; сприяти підвищенню загальної психологічної культури в умовах гуманізації суспільних відносин.

Завдання: оволодіти такими базовими поняттями «Загальної психології», як об'єкт психології, предмет психології, методи, методологія, психіка, вищі психічні функції; сформувати навики практичного застосування знань про психологічний розвиток особистості у професійній діяльності.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати**:

- основні психологічні терміни;
- орієнтуватися у методологічних принципах психологічного дослідження та етапах його проведення;
- розуміти природу та сутність психіки людини;
- сфери професійної діяльності, виробничі функції, типові задачі, професійно-етичні засади діяльності психолога.

вміти:

- працювати з науковою літературою;
- аналізувати сутність психічних процесів у залежності від факторів, що на них впливають;
- враховувати особливості людини, закономірності психічної діяльності, типи, характер, психічні стани, чинники, що впливають на якість функціонування психіки людини в різних видах життєдіяльності

3. Структура навчальної дисципліни

4. Програма

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. «ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА. ПСИХІКА ЯК ОСЕРЕДОК ЖИТТЯ»

Тема 1. Психологія як наука. Предмет і методи психології - 2 год.

Предмет та завдання психології як науки. Основні етапи становлення психології як науки. Становлення та розвиток вітчизняної психології. Основні напрями психологічної науки. Галузі психології. Психологія в системі наук Зв'язок психології з іншими науками. Методологічні принципи та методи психології.

Рекомендована література:

Основна література: 1,3,4,5

Додаткова література: 1,2,4,7

Тема 2. Виникнення і розвиток психіки. Мозок і психіка - 2 год.

Вплив змін умов існування на виникнення та розвиток психіки. Природа психічного. Категорія відображення. Стадії розвитку психіки. Психіка і мозок. Функції психіки. Психіка і свідомість. Свідомість яквищий рівень розвитку психіки. Структура свідомості. Свідоме і несвідоме в поведінці людей.

Рекомендована література:

Основна література: 1,2,5

Додаткова література: 2,4,6,7

Тема 3. Психологія особистості та її розвитку - 2 год.

Поняття про особистість у психології та її структуру. Дослідження природи особистості в психологічних теоріях. Самосвідомість особистості. Самооцінка. Спрямованість особистості. Потреби як джерело активності особистості. Форми спрямованості: потреби, ціннісні орієнтації, ідеали, світогляд, переконання, бажання, потяги. Фактори психічного розвитку особистості.

Рекомендована література:

Основна література: 1,2,3, 5

Додаткова література: 2,3,6,7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. «ПІЗНАВАЛЬНА ТА АФЕКТИВНО - РЕГУЛЯТИВНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ. ІНДИВІДУАЛЬНО - ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ»

Тема 4. Відчуття та сприймання - 2 год.

Загальна характеристика пізнавальних процесів. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація і різновиди відчуттів. Основні властивості відчуттів. Відчуття і діяльність. Поняття про сприймання. Різновиди сприймань. Властивості сприймань. Спостереження і спостережливість.

Рекомендована література:

Основна література: 1,2,3, 5

Додаткова література: 1,4,5,7

Тема 5. Пам'ять та мислення - 2 год.

Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Види пам'яті. Процеси пам'яті та їх характеристика. Забування та його причини. Індивідуальні особливості пам'яті. Поняття про мислення. Соціальна природа мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення. Процес розуміння. Процес розв'язання завдань. Різновиди мислення. Індивідуальні особливості мислення.

Рекомендована література:

Основна література: 1,2,4,5

Додаткова література: 1,2,7

Тема 6. Уява, увага - 2 год.

Поняття про уяву. Зв'язок уяви з об'єктивною дійсністю. Фізіологічне підґрунтя уяви.

Уява і

органічні процеси. Процес створення образів уяви. Різновиди уяви. Уява і особистість. Поняття про увагу. Фізіологічне підґрунтя уваги. Різновиди і форми уваги. Властивості уваги. Фактори стійкості уваги.

Рекомендована література:

Основна література: 1,2,5

Додаткова література: 1,2,3,7

Тема 7. Емоції і почуття - 2 год.

Поняття про емоції та почуття. Функції емоцій та почуттів. Сутність, властивості та вираження емоцій і почуттів. Formи переживання емоцій. Види почуттів. Вищі почуття.

Рекомендована література:

Основна література: 1,2,

Додаткова література: 2,5,7

Тема 8. Воля й саморегуляція - 2 год.

Поняття про волю, довільні дії та їх особливості. Структура складної вольової дії. Вольові якості людини. Безвілля, його причини та переборення. Психічні стани особистості. Прийоми управління емоційними станами. Саморегуляція психічних станів особистості.

Рекомендована література:

Основна література: 1,2,5

Додаткова література: 1,4,5,7

5. Навчальна карта дисципліни „Загальна психологія” (рік підготовки – 2, семестр – 3)

Разом: 108 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 40 год., семестровий контроль – 36 год. Екзамен

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	<p style="text-align: center;">МОДУЛЬ І. «ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА. ПСИХІКА ЯК ОСЕРЕДОК ЖИТТЯ»</p> <p>Психологія як наука. Виникнення і розвиток психіки</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання психології як науки. 2. Основні етапи становлення психології як науки. 3. Становлення та розвиток вітчизняної психології. 4. Основні напрямки психології. 5. Галузі психології. Зв'язок психології з іншими науками. 6. Принципи і методи психології. <p>Рекомендована література:</p> <p>Основна література: 1,3,4,5</p> <p>Додаткова література: 1,2,4,7</p>	2
2.	<p>Виникнення і розвиток психіки. Мозок і психіка</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Природа психічного. Категорія відображення. 2. Стадії розвитку психіки. 3. Функції психіки. 4. Психіка І свідомість. 5. Поняття про свідомість, її особливості та функції 6. Структура свідомості <p>Рекомендована література:</p> <p>Основна література: 1,2,5</p> <p>Додаткова література: 2,4,6,7</p>	2
3.	<p>Психологія особистості та її розвитку</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття про особистість та її структуру. 2. Самосвідомість особистості. 3. Потреби як джерело активності особистості. Спрямованість особистості. 4. Особистість та діяльність. Становлення внутрішньої (психічної) діяльності. 5. Основні види діяльності. <p>Рекомендована література:</p> <p>Основна література: 1,2,3, 5</p> <p>Додаткова література: 2,3,6,7</p>	2
4.	<p style="text-align: center;">МОДУЛЬ ІІ. ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК ПСИХІКИ</p> <p>Відчуття та сприймання</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття про відображення як основу психічної діяльності. 2. Поняття про відчуття, його види та властивості. 3. Відчуття і діяльність. 3. Сприймання та його природа. Фізіологічні основи сприймання. 4. Види сприймань. 5. Властивості сприймань. 6. Спостереження і спостережливість <p>Рекомендована література:</p> <p>Основна література: 1,2,3, 5</p> <p>Додаткова література: 1,4,5,7</p>	2
5.	<p>Пам'ять та мислення. Уява, увага</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Види пам'яті. Процеси пам'яті. 2. Поняття про мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення. Різновиди 	2

	<p>мислення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Індивідуальні особливості мислення. Особливості творчого мислення. 4. Поняття про уяву. Зв'язок уяви з об'єктивного дійсністю. Функції уяви та її розвиток 5. Поняття про увагу та її функції. Formи та різновиди уваги. Властивості уваги. <p>Рекомендована література:</p> <p>Основна література: 1,2,4,5</p> <p>Додаткова література: 1,2,7</p>	
6.	<p>Емоції й почуття. Воля і саморегуляція</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про емоції та почуття. Функції емоцій та почуттів. 2. Вираження емоцій та почуттів. 3. Formи переживання емоцій. Види почуттів. 4. Поняття про волю. Структура складної вольової дії. 5. Вольові якості людини. Безвілля, його причини і способи переборення. <p>Рекомендована література:</p> <p>Основна література: 1,2,</p> <p>Додаткова література: 2,5,7</p>	2

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Вивчення мотивації на досягнення у людини (за допомогою методики «Шкала потреб у досягненні» Ю.М. Орлова).	5	5
2.	Встановіть взаємозв'язок рівнів розвитку нервової системи, стадій розвитку психіки і форм поведінки живих істот.	5	5
3.	Проведіть дослідження по виявленню окремих властивостей власної особистості та особливостей діяльності, користуючись психодіагностичними методиками теми 13. „Особистість” в Практикумі із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукової.- К., 2000.	5	5
4.	Користуючись Практикумом із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукової.- К., 2000 (тема 1. Відчуття, тема 2. Сприймання), дослідить індивідуальні особливості відчуттів та сприймань.	5	5
5.	Визначте позитивні та негативні наслідки забування як процесу пам'яті та вкажіть шляхи запобігання забуванню бажаної інформації.	5	5
6.	Користуючись Практикумом із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукової.- К., 2000 (тема 6. Уява, тема 4. Увага), дослідить індивідуальні особливості уяви та уваги.	5	5
7.	Охарактеризуйте місце та роль емоцій у структурі особистості.	5	5
8.	Дослідження властивостей нервової системи школяра (за допомогою методики «Теппінг-тест» Е.П. Ільїна).	5	5

8. Методи навчання:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні

дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

- 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
- 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

ІІ. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- 1) **Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. Система поточного та підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Психологія загальна» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; результату складання екзамену - розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до таблиці 11.1. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-балльну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 11.2, табл. 11.3.

Таблиця 11.1

Контроль успішності студентів

Поточне тестування та самостійна робота									Макс. балів	Екзамен	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	8	40	100
	1	1	1	1	1	1	1	1			
Семінарські заняття	11	11	11	11	11	11	11	11	66		
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	5	40		
МКР	25			25					50		
ВСЬОГО – 164 б. К – 2.7									164		

Таблиця 11.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 11.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
«відмінно»	A	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	B C	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	D E	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	FX F	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

12. Рекомендована література

Основна література

1. Мясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібник.- К., 2001.
2. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии: В 2х т.- М., 1989.
3. Основи психології: Підручник/ За заг. ред О.В. Киричука, В.А. Роменця.- К., 1996.
4. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та інш.; за ред. Ю.Л. Трофімова.-К., 2001.
5. Психологічний словник/ За ред. В.І. Войтка.- К., 1982.

Додаткова література

1. Берн З. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений. Люди, которые играют в игры. Психология человеческой судьбы,- Минск, 1992.
2. Бойко Е.И. Механизмы умственной деятельности (Динамические временные связи).- Горенко Е., Толстиков В. Природа собственного «Я».- М., 2001.
3. Курс практической психологии, или как научиться работать и добиваться успеха: Учебное пособие/ Автор-сост. Р.Р. Кашапов.- Ижевск, 2000.
4. Платонов К.К. Структура и развитие личности.- М., 1986.
5. Проблемы периодизации развития психики в онтогенезе/ Под ред. В.В. Давидова, Д.Б. Эльконина и др.- М., 1976.
6. Тихомиров О.К. Психология мышления.- М., 1984.
7. Хрестоматия по психологии/Сост. В.В. Мироненко; под. ред. А.В. Петровского.- М., 1987.